

1. Het grote kruis

Het nieuws was verbijsterend, afgelopen donderdag: de brute inval in Oekraïne, de aanval op de hoofdstad Kiev, het hart van het land, de oorlogstaal van president Poetin. En met de dag wordt het nieuws alleen nog maar méér verbijsterend.

Eén van de dingen die mij erg raakten, de afgelopen drie dagen, dat waren de berichten over demonstraties in Rusland zelf. Mensen die de straat op gingen om te protesteren tegen de oorlog. Deze mensen wisten, toen ze de straat op gingen, dat ze daarmee een enorm risico namen. Ze waren gewaarschuwd. Er zouden zware straffen uitgedeeld worden aan mogelijke demonstranten. Maar ze deden het wel, in tientallen Russische steden. Inmiddels zijn al 3000 mensen opgepakt. Zij zitten nu in de gevangenis. Wat zal er op dit moment met hen gebeuren, zeker met de leiders van de opstand? We weten allemaal wat Poetin doet met tegenstanders. De één wordt gemarteld, de ander wordt vergiftigd, de derde verdwijnt in een concentratiekamp.

En precies in deze week, terwijl ik die berichten hoorde, was ik bezig met de achtste zaligspreekung: 'Zalig zijn zij die vervolgd worden om de gerechtigheid, want van hen is het Koninkrijk der hemelen.' Het gaat hier om het grote kruis. Vervolging om de gerechtigheid. Mensen die je gevangen nemen, mensen die je vernederen, bespotten, neertrappen, mensen die je martelen, mensen die je vermoorden...

'Zalig zijn zij die vervolgd worden om de gerechtigheid, want van hen is het Koninkrijk der hemelen.' Je denkt misschien: 'Wacht even, gaat dit niet te snel? Heeft Jezus het wel over politieke gerechtigheid? Gaat het bij Hem niet om de band met God, dat je als mens in het reine komt met God, dat het recht is tussen God en jou?'

Dat laatste is zeker waar! Jezus heeft het ongetwijfeld over de rechtvaardigheid die God ons geeft, dankzij het offer van Hemzelf, van Jezus, aan het kruis. Deze woorden van Jezus gaan zeker over geloofsvervolging. In de volgende verzen, vers 11 en 12, geeft de Here Jezus een uitwerking van vers 10. Je kunt vers 11 en 12 ook opvatten als een eigen zaligspreekung, de negende zaligspreekung, maar meestal worden deze verzen gezien als een uitwerking van vers 10: 'Zalig bent u als men u smaadt en vervolgt, en door te liegen allerlei kwaad tegen u spreekt, omwille van Mij. Verblijd en verheug u, want uw loon is groot in de hemelen, want zo hebben ze de profeten vervolgd die er vóór u geweest zijn.'

Hier zie je heel duidelijk: het gaat om geloofsvervolging. Maar die geloofsvervolging kun je nooit los zien van de gerechtigheid in de samenleving. God verlangt ernaar dat wij Hem dienen in ons héle leven, niet alleen in ons persoonlijke leven, maar in de totale samenleving. Als daar het recht met voeten wordt getreden, dan verwondt dat net zo zeer het hart van God, als dat iemand Hem afwijst als Verlosser. Die twee kanten van gerechtigheid kun je niet los zien van elkaar. Niet voor niets verwijst Jezus naar de profeten, die zijn vervolgd. Vers 12: 'Verblijd en verheug u, want uw loon is groot in de hemelen, want zo hebben ze de profeten vervolgd die er vóór u geweest zijn.'

Eén van die profeten was Zacharia, we hebben over hem gelezen. Zijn vader was de hogepriester Jojada, en Jojada was de mentor geweest van de jonge koning Joas. Joas was een kind van zeven toen hij koning werd. Het ging altijd goed, zolang de oude priester Jojada leefde, maar na de dood van Jojada gaat het helemaal mis. Koning Joas heeft zo'n prachtige naam, die naam betekent: 'De HERE heeft gegeven'. Maar hij gaat totaal de verkeerde kant op. Hij laat de HERE volkomen vallen en gaat andere goden dienen.

En dan lezen we over de zoon van Jojada, de profeet Zacharia, die het volk ernstig waarschuwt: 'Omdat jullie de HERE verlaten hebben, zal Hij jullie verlaten.' Maar wat gebeurt er? Er wordt een

aanslag op touw gezet en Zacharia wordt vermoord, hij wordt gestenigd, nota bene in de tempel, in één van de voorhoven. En de koning zelf, Joas, zit erachter. Het resultaat is oorlog. God trekt Zijn bescherming in en de Syriërs maken korte metten met het leger van Juda. Koning Joas betaalt een hoge prijs: uiteindelijk overleeft hij het niet.

Jezus Zelf verwijst naar deze geschiedenis, later in het Evangelie, in Mattheüs 23, als Hij zegt tegen de Farizeeën: 'Over u zal al het rechtvaardige bloed komen dat vergoten is op de aarde, vanaf het bloed van de rechtvaardige Abel tot het bloed van Zacharia, de zoon van Berechja, die u gedood hebt tussen de tempel en het altaar.'

Als Joas God verlaat, komt er onrecht en ellende. Het resultaat is oorlog. Geloof en politiek hebben alles met elkaar te maken. Wie Jezus volgt, komt op voor het recht, ook in de samenleving. 'Zalig zijn zij die vervolgd worden om de gerechtigheid, want van hen is het Koninkrijk der hemelen.'

Jezus volgen is nooit neutraal. En het is ook nooit zonder gevaar. Want alléén al je geloof in Hem wekt irritatie op, agressie en haat. Afgelopen maandag was het zelfs een heel item in het Achtuur-journaal, dat christenen in India steeds zwaarder worden vervolgd. Je zag twee vrouwen, twee van onze zussen in Christus, in een ruimte die hun kerk was geweest. Maar alles was kapot en verwoest door een groep hindoe-extremisten. Dat is het gróte kruis, en Jezus zegt: 'Dat hoort erbij! Gefeliciteerd als je vervolgd wordt om de gerechtigheid, want dan is voor jou het Koninkrijk der hemelen. Gefeliciteerd als mensen jou

smaden en vervolgen, en door te liegen allerlei kwaad tegen je spreken, omwille van Mij. Wees blij! Verheug je, want je loon is groot in de hemelen! Ze hebben met de profeten precies hetzelfde gedaan.'

2. Het kleine kruis

Maar de grote vraag is: wat heeft deze zaligspreekung jou te zeggen, en mij? Wij wonen hier in Nederland! Een veilig landje, in het hart van de NAVO, in het hart van de EU. Hier is geen vervolging, hier is niet dat grote kruis. Die andere zaligsprekungen, die gingen óók over ons, ook over jou en mij. Maar deze niet, of nóg niet. Is dát wat we met deze tekst kunnen? Dat we het weten: als er ooit vervolging komt, dan zegt Jezus: 'Wees niet bang, wees juist blij, want je mag nu het grote kruis dragen in Mijn naam.' Natuurlijk, dat is waar! Sla deze tekst maar op, in je achterhoofd. Want tijden kunnen veranderen, je weet nooit wat ons nog te wachten staat.

Maar zó gemakkelijk komen we niet van deze tekst af. Dat is véél te snel, als we dat zeggen: 'Deze zaligspreekung is niet voor ons.' Want Jezus is glashelder over het dragen van een kruis. In Mattheüs 16: 24 en 25 zegt Hij dit: 'Als iemand achter Mij aan wil komen, moet hij zichzelf verloochenen, zijn kruis opnemen en Mij volgen. Want wie zijn leven zal willen behouden, die zal het verliezen; maar wie zijn leven zal verliezen om Mij, die zal het vinden.'

Jezus zegt dus niet: 'Als iemand achter Mij aan wil komen *in een land met christenvervolging*, moet hij zichzelf verloochenen, zijn kruis opnemen en Mij volgen.' Dat staat er niet! Nee, wat Jezus zegt heeft álles te maken met jouw leven en met mijn leven! Verbonden zijn met Jezus betekent: je kruis opnemen, accepteren dat je vervolgd wordt. Die achtste zaligspreekung hoort er hélemaal bij, kijk maar in de tekst: de eerste zaligspreekung eindigt precies hetzelfde als de achtste zaligspreekung. Zo laat Jezus zien dat dit gedeelte een éénheid is. Vers 3: 'Zalig zijn de armen van geest, want van hen is het Koninkrijk der hemelen.' En vers 10: 'Zalig zijn zij die vervolgd worden om de gerechtigheid, want van hen is het Koninkrijk der hemelen.' Al die acht zaligsprekungen hebben te maken met iédere volgeling van Jezus. Dus óók die achtste!

Maar wát moeten we er dan mee? Wij, die in vrijheid leven, die níét vervolgd worden? Ik heb daar deze week veel over na lopen denken. En wat ik hier heb meegenomen, is een klein kruisje. Jezus zegt: 'Als iemand achter Mij aan wil komen, moet hij zijn kruis opnemen.' Dat is het gróte kruis. 'Zalig ben je als je vervolgd wordt.'

Maar als Hij je roept om dat gróte kruis te dragen, dan roept Hij je zéker om het kléine kruisje te dragen. En door dat kleine kruisje komt die achtste zaligspreking van Jezus wél heel dichtbij. God zij dank worden wij hier niet vervolgd en in de gevangenis gegooid om ons geloof. Maar je kunt wél stuiten op onbegrip. Gewoon iets heel simpels: je gaat met je collega's eten. Eigenlijk wil je graag bidden voor je eten, maar doe je dat dan ook? Of denk je: 'Laat maar, dan moet ik dat weer gaan uitleggen...'

Onbegrip, dat kan ook veel verder gaan. Misschien ben jij de enige uit je familie die gelooft en vinden de anderen dat totaal onbegrijpelijk. Iemand zei tegen mij: 'Ik begin er maar niet over in mijn familie, want ze denken dat ik bij een sekte zit of zo.' Stephan Sanders, schrijver en tv-presentator zegt: 'Mijn coming out als christen was veel moeilijker dan mijn coming out als homo.' 'Neem je kruis op', zegt Jezus. 'als je vanwege Mij moeilijkheden ondervindt, ben je een gelukkig mens.'

Maar de vraag is: zijn jij en ik bereid om offers te brengen voor Jezus? Dat gróte offer, van de vervolging, van de martelingen, dat gróte kruis wordt ons bespaard. Maar zijn jij en ik bereid om kléine offers te brengen?

Ik kom zóveel mensen tegen die zeggen: 'Bidden? Dat lukt me vaak niet. Ik heb er geen tijd voor, de drukte sleurt me mee.' Maar ieder mens kan consequent elke dag tien minuten eerder opstaan. Tien minuten per dag, voor de allerhoogste God. De wekker tien minuten eerder, dat is héél klein kruisje. En je krijgt er zóveel voor terug. Zoveel zegen! Gefeliciteerd als je dat kruisje draagt! Welk kruis ben jij bereid om te dragen? Ik herinner me nog als de dag van gisteren een jonge vrouw bij wie de tranen over haar wangen liepen. Ze zei: 'Ik houd zóveel van mijn vriend, maar hij heeft niets met God. Ik kán niet met hem verder, ik kán mijn leven niet delen met iemand die zó anders in het leven staat, maar het doet zóveel pijn.' Voor haar was dit geen klein kruisje, dit was een groot kruis, een groot verlies. Maar ze nam haar verlies, terwijl ze op dat moment nog niet wist dat ze later gelukkig zou worden met een andere vriend, iemand met wie ze samen kon bidden.

Het kleine kruis, jouw opoffering voor Jezus, dat kan zijn dat je iets van je bezit afstaat, en niet een fooi, want je doet Jezus niet af met een fooi, maar een offer. Jouw kleine kruis, dat kan zijn dat je tijd geeft, aandacht, liefde, aan iemand die het jou niet makkelijk maakt. Jouw kleine kruis, dat kan zijn dat je echt een offer brengt voor het behoud van Gods goede schepping, ook al kost het openbaar vervoer je meer tijd dan de auto, ook al zijn biologische producten duurder dan gewone. Jouw kleine kruis, jouw offer aan Jezus, dat kan zijn dat je een dag gaat vasten om te bidden voor de bekering van je burens, of voor de genezing van een zieke. Heb je ooit weleens gevestigd voor het welzijn van iemand anders? Vasten, dat kan zijn: een dag niet eten. Maar je kunt al beginnen met een dag niet snoepen. Dat is een piepklein kruisje, maar het kan verdraaid lastig zijn.

Jouw kleine kruis, dat kan zijn: dat jij de minste bent in een conflict. Natuurlijk: jij hebt gelijk in die zaak, jij staat ten volle in je recht. Maar kun je tóch de eerste stap zetten, kun je tóch moeite doen om tot verzoening te komen?

Wat het kleine kruis voor jou? Welke stap zet jij in de navolging van Christus? Ben je bereid om pijn te lijden voor Hem? Ben je bereid om te breken met zondige patronen in je leven? Misschien heb je te maken met een verslaving en als dat zo is, ben je beslist niet de enige. Dat kan gaan om alcohol, om drugs, om roken, om gokken, om pornografie. Natuurlijk denk je: 'Ik ben niet verslaafd. Ik maak weleens een fout, maar ik ben niet verslaafd.' Nou, neem de proef op de som. Een week geen alcohol, is dat moeilijk voor je? Als dat geen enkel probleem is, ben je niet verslaafd. Een week geen pornosite. Is dat geen probleem? Dan kun je ook

voorgoed stoppen, want het geschenk van de seksualiteit wordt hier te grabbel gegooid.

Maar als het wél een probleem is, zoek dan iemand die je vertrouwt. Gooi het open. Zoek hulp. Ik heb in het pastoraat zoveel ellende gezien van gokverslaving, van pornoverslaving, van alcoholverslaving. Het maakt zóveel meer kapot dan je lief is. Jezus zegt: 'Durf je de moeilijke weg te gaan, durf je je kruis op je te nemen en de strijd aan te gaan? Durf je eerlijk in de spiegel te kijken?'

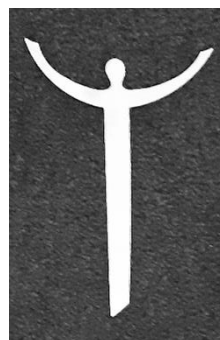
Vandaag ligt het paarse kleed op de Avondmaalstafel. We gaan op weg naar Pasen. In deze Lijdenstijd volgen we Jezus op Zijn kruisweg. Paars is de kleur van inkeer, van verootmoediging. 'Here Jezus, leer mij het kruis dragen achter U aan.'

3. Het overwinningskruis

Maar zie je dat op dat paarse kleed ook al een oogst zichtbaar is? Een nieuwe oogst? Jezus draagt het kruis, Hij gaat op weg naar Golgotha, waarom? Om Zichzelf te zaaien als een graankorrel in de aarde. Hij zal ten onder gaan, Hij zal begraven worden, én Hij zal opstaan in een nieuw leven! Een nieuw leven waarin Hij ook ons nieuw leven geeft!

'Zalig zijn zij,' zegt Jezus, 'werkelijk gelukkig zijn diegenen die vervolgd worden om de gerechtigheid, want van hen is het Koninkrijk der hemelen.' Als het Koninkrijk der hemelen van jou is, dan ben jij daar een burger van. Dan krijg je van Christus het paspoort van dat hemelse Koninkrijk. Jij hoort bij de hemelse Koning! Dat is zo'n geweldig voorrecht. Je bent nooit alleen. Hij is bij je, Hij laat je nooit los, Hij is ín je door Zijn Heilige Geest. Hij is je Redder, voor eeuwig.

Houd het vast: als Jezus je roept om een offer te brengen, ben je een gelukkig mens. Dat offer doet pijn, anders is het geen offer. Toen Jezus Zijn offer bracht, ging Hij de diepste diepten in, de meest helse angst en eenzaamheid. En toch: juist dat offer bracht Hem de overwinning! En het brengt óns de overwinning.

Ik heb hier nog een derde kruisje. Een heel bijzonder kruisje, want je ziet: het is eigenlijk een mens, een mens die juicht. Het is een overwinningskruis. 'Verblijd en verheug u,' zegt Jezus, 'als de mensen u smaden en vervolgen, omwille van Mij, want uw loon is groot in de hemelen!' Jezus zegt: 'Je bent nú al zalig, nú, in deze wereld, ben je een gelukkig mens als je een kruis draagt, achter Mij aan. En straks, in de hemelen, zal je loon groot zijn.' Denk nooit dat God het vergeet, de offers die je hebt gebracht.

Hoe zal het verder gaan, met die 3000 mensen in die Russische gevangenschappen? Hoe zal het verder gaan, met die twee vrouwen in India, van wie de kerk kort en klein geslagen is? Hoe zal het verder gaan met al die mensen die het grote kruis dragen? En hoe zal het verder gaan met jou en mij? Zal het ons bespaard blijven, dat grote kruis? En áls het ons bespaard blijft, hoe zit het dan met dat kleine kruis?

Stefanus, één van de eerste martelaren voor Jezus, wist dat hij zou gaan sterven, toen hij de gezichten zag van de vijanden van Jezus. Hij wist het, en dan staat er in Handelingen 7: 55: 'Maar hij, vol van de Heilige Geest, hield zijn ogen naar de hemel gericht en zag de heerlijkheid van God, en Jezus, staande aan de rechterhand van God.'

Stel je dat eens even voor: je kijkt omhoog en je ziet de hemel open! Je kijkt zó naar binnen. Daar is Gods heerlijkheid. En daar is Jezus. Hij ziet hoe jij pijn lijdt. Hij ziet je offer voor Hem. Hij kan niet blijven zitten, nee, Hij is gaan staan uit intense betrokkenheid bij wat jou overkomt.

Je bent een gezegend mens als je een offer mag brengen voor Jezus. Je bent werkelijk gelukkig, als je voor Hem pijn mag lijden. Gefeliciteerd als je een kruis draagt. Amen.